

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
MIETINTÖ 23/2011 vp**

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2012 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden verotusta koskevien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2012 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden verotusta koskevien lakien muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 50/2011 vp) täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 2011 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle vuoden 2012 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden verotusta koskevien lakien muuttamisesta (HE 50/2011 vp), ja 29 päivänä marraskuuta 2011 eduskunta on lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle vuoden 2012 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden verotusta koskevien lakien muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 50/2011 vp) täydentämisestä (HE 130/2011 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esitysten yhteydessä seuraavat aloitteet:

— LA 6/2011 vp — Tytti Tuppurainen /sd:
Laki tuloverolain 89 §:n muuttamisesta
(6.10.2011)

— LA 8/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta (14.10.2011)

— LA 18/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Laki tuloverolain muuttamisesta (2.11.2011)

— LA 19/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Laki vuoden 2012 tuloveroasteikkolaki (2.11.2011)

— LA 22/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps: Vuoden 2012 tuloveroasteikkolaki (2.11.2011)

— LA 25/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps: Laki tuloverolain 23 ja 124 §:n muuttamisesta (2.11.2011)

— LA 26/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps: Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista (2.11.2011)

VaVM 23/2011 vp — HE 50/2011 vp, HE 130/2011 vp

- LA 29/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Laki tuloverolain 124 §:n muuttamisesta (10.11.2011)
- LA 38/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista (16.11.2011)
- LA 41/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Laki tuloverolain 124 §:n muuttamisesta (16.11.2011)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- erityisasiantuntija Ann-Mari Kemell, erityisasiantuntija Ilkka Lahti ja finanssineuvos Elina Pylkkänen, valtiovarainministeriö
- hallitusneuvos Vilppu Talvitie ja ylitarkastaja Matti Mäkelä, maa- ja metsätalousministeriö
- johtava lakimies Matti Merisalo, Verohallinto
- tutkimuspäällikkö Eugen Koev, Akava ry
- johtava veroasiantuntija Tero Honkavaara, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

- puheenjohtaja Ari Lääperi, Etelä-Suomen yhteismetsähoitokunta
- osastopäällikkö Tomi Viitala, Keskuskauppa-kamari
- kirkkoneuvos Pirjo Pihlaja, Kirkkohallitus
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuotajain Keskusliitto MTK ry
- vs. tulosalueen päällikkö Pekka Ripatti, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- metsäasioiden päällikkö Jouni Väkevä, Metsäteollisuus ry
- veroasiantuntija Simo Valtti, Perheyritysten liitto ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammatti-liittojen Keskusjärjestö SAK ry
- veroasiantuntija Jukka Hakola ja apulaisjohtaja Reijo Vuorento, Suomen Kuntaliitto
- johtaja Anna Lundén, Suomen Yrittäjät ry
- pääekonomisti Minna Punakallio, Veronmaksajain keskusliitto.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Kirkkohallitus
- Kuusamon yhteismetsä
- Metsäntutkimuslaitos
- Suomen Kuntaliitto
- Svenska lantbruksproducenternas central-förbund SLC rf
- Suomen Yrittäjät ry
- valtiovarainministeriö.

HALLITUKSEN ESIITYKSET JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys HE 50/2011 vp

Esitys sisältää ehdotuksen vuoden 2012 valtionverotuksessa sovellettavaksi progressiiviseksi ansiotulon tuloveroasteikoksi.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää ja kertymäprosenttia sekä perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan yhteisöverokannan alentamista nykyisestä 26 prosentista 25 prosenttiin. Pääomatulon verokantaa esitetään nostettavaksi nykyisestä 28 prosentista 30 prosent-

tiin ja verotus esitetään muutettavaksi progressiiviseksi siten, että pääomatulon verokanta olisi 50 000 euroa ylittävältä osalta 32 prosenttia. Yhteisetuuksien verokantaa ehdotetaan nostettavaksi 26 prosentista 28 prosenttiin. Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun verovapaan osingon euromääräistä ylärajaa ehdotetaan alennettavaksi nykyisestä 90 000 eurosta 60 000 euroon.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamiin osinkoihin, korkoihin ja rojalteihin sovellettava lähdeveroverokanta esitetään alennettavaksi 25 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten vero-

tusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettavaan tuloon sovellettava yhteisöverokanta ehdotetaan alennettavaksi 25 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten yhteisöjen muun muassa sijoitusomaisuusosakkeista saamiin osinkotuloihin eräissä tilanteissa sovellettava lähdeverokanta esitetään alennettavaksi 18,75 prosenttiin. Eräisiin muiden rajoitetusti verovelvollisten saamiin tuloihin sovellettava lähdeverokanta ehdotetaan korotettavaksi 30 prosenttiin. Viimeksi mainittujen pääomatuloihin sovellettava pääomatuloverokanta ehdotetaan korotettavaksi 30 prosenttiin ja 50 000 euroa ylittävältä osalta 32 prosenttiin.

Vakituiseen asuntoon kohdistuvan velan koron vähennysoikeutta rajattaisiin siten, että koroista olisi vähennyskelpoista 75 prosenttia verovuodesta 2014 alkaen. Velan vähennyskelpoisuuden rajaaminen toteutettaisiin vaiheittain siten, että verovuonna 2012 vähennyskelpoista olisi 85 ja verovuonna 2013 vähennyskelpoista olisi 80 prosenttia.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää alennettaisiin 2 000 euroon. Samoin vähennettävää prosenttiosuutta kustannuksista alennettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan, että luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saisivat vielä vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa vähentää ansiotulostaan yliopistolle tai korkeakoululle tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen tekemänsä vähintään 850 ja enintään 250 000 euron rahalahjoituksen.

Kestävän metsätalouden rahoituslain nojalla saatujen tukien verovapaus esitetään poistettavaksi.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain soveltamista jatkettaisiin vuosina 2012–2015 alkaneeseen työskentelyyn.

Kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annettua lakia ehdotetaan jatkettavaksi koskemaan myös vuosina 2012 ja 2013 tehtäviä investointeja.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että yhteisöverokannan alentamisen kuntien verotuloja pienentävä vaikutus kompensoitaisiin korottamalla

kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta 0,88 prosenttiyksiköllä ja alentamalla valtion osuutta vastaavasti. Lisäksi kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettaisiin väliaikaisesti vuosille 2012 ja 2013 viidellä prosenttiyksiköllä 22,87 prosentista 27,87 prosenttiin ja seurakuntien osuutta korotettaisiin 0,40 prosenttiyksiköllä 1,75 prosentista 2,15 prosenttiin ja valtion jakoosuutta alennettaisiin vastaavasti 75,38 prosentista 69,98 prosenttiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta, ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa. Asuntovelan koron vähennyskelpoisuutta koskeva väliaikainen säännös olisi voimassa vuoden 2013 loppuun, ja pysyvää korkosäännöstä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa. Lahjoitusvähennystä koskevat muutokset olisivat voimassa vuoden 2012 loppuun. Yhteisöveron jakoosuutta koskeva väliaikainen muutos olisi voimassa vuoden 2013 loppuun, ja sitä sovellettaisiin verovuosilta 2012 ja 2013 tehtävissä tilityksissä. Rajoitetusti verovelvollisen saamaan tuloon sovellettavia muutettuja verokantoja sovellettaisiin tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Hallituksen esitys HE 130/2011 vp

Eduskunnalle annettua hallituksen esitystä vuoden 2012 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden verotusta koskevien lakien muuttamisesta ehdotetaan täydennettäväksi.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää ja kertymäprosenttia korotettaisiin ja poistuma-prosenttia alennettaisiin aiemmassa esityksessä ehdotetuista määristä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että vuoden 2012 valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotuloveroasteikon ylintä marginaaliveroprosenttia alennettaisiin 0,25 prosenttiyksiköllä.

Esityksessä ehdotetaan yhteisöverokannan alentamista aikaisemmin esitetyn yhden prosent-

tiyksikön lisäksi puolella prosenttiyksiköllä, jolloin yhteisöverokanta laskisi nykyisestä 26 prosentista 24,5 prosenttiin.

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön saamiin osinkoihin, korkoihin ja rojalteihin sovellettava lähdeverokanta esitetään alennettavaksi aikaisemmin esitetyn 25 prosentin sijasta 24,5 prosenttiin. Samoin rajoitetusti verovelvollisen yhteisön verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä verotettavaan tuloon sovellettava yhteisöverokanta ehdotetaan alennettavaksi aikaisemmin esitetyn 25 prosentin sijasta 24,5 prosenttiin. Rajoitetusti verovelvollisten yhteisöjen muun muassa sijoitusomaisuusosakeista saamiin osinkotuloihin eräissä tilanteissa sovellettava lähdeverokanta esitetään alennettavaksi aikaisemmin esitetyn 18,75 prosentin sijasta 18,38 prosenttiin.

Esityksessä ehdotetaan, että yhteisöverokannan alentamisen kuntien verotuloja pienentävä vaikutus kompensoitaisiin korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta aiemmin esitetyn 0,88 prosenttiyksikön sijasta 1,35 prosenttiyksiköllä ja valtion osuutta alennettaisiin vastaavalla määrällä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että seurakuntien osuutta yhteisöverotuotoista korotettaisiin 0,11 prosenttiyksiköllä ja valtion osuutta alennettaisiin vastaavasti. Tällä kompensoitaisiin aikaisemmassa esityksessä ja tässä esityksessä ehdotettu yhteisöverokannan yhteensä 1,5 prosenttiyksikön alentamisesta johtuva seurakuntien yhteisöverotuloja pienentävä vaikutus. Tämän lisäksi seurakuntien osuutta yhteisöveron tuotoista korotettaisiin väliaikaisesti 0,04 prosenttiyksiköllä verovuonna 2012 alentamalla valtion osuutta vastaavalla määrällä. Tällä kompensoitaisiin niin sanotussa raamisopimuksessa mainitusta palkansaajille maksettavasta kertakorvauksesta seurakunnille aiheutuvat työnantajan kustannukset.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta, ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa. Rajoitetusti verovelvollisen

saamaan tuloon sovellettavia muutettuja verokantoja sovellettaisiin tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lakialoitteet

LA 6/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan tuloverolain 89 §:n muuttamista niin, että veronalaisuudesta vapautetaan myös pullojen ja tölkkien keräämisestä saadut tulot.

LA 8/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 6 §:n muuttamista niin, että ulkomalaisen työvoiman lähdeverosta vapaata tulon osuutta esim. lyhytkestoisissa maatalous- ja puutarhatoissa korotettaisiin. Verovapaan osuuden tulisi olla vähintään 30 euroa oleskelupäivää kohti eli 900 euroa/kk.

LA 18/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että tuloverolakiin lisättäisiin uusi 92 d §. Sen mukaan omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) nojalla saatu omaishoidon tuki olisi verovapaata tuloa.

LA 19/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan valtion tuloveroasteikkoon muutoksia, jolla veronmaksajan maksukyky otettaisiin huomioon siten, että 68 200 euroa ylittäviä tuloja verotetaan yhdellä prosenttiyksiköllä hallituksen esitystä enemmän. Lisäksi luodaan uusi 34 prosentin veroluokka yli 90 000 euron vuosituloille. Toinen uusi veroluokka asetetaan yli 160 000 euron vuosituloille. Sen veroprosentti olisi 36. Ylin kokonaismarginaali nousisi kaikkein suurimmille tuloille nykyisestä 54,7 prosentista 61 prosenttiin.

Lakialoite liittyy vuoden 2012 talousarvioesitykseen, ja se on tarkoitettu käsitellä yhdessä HE:n 50/2011 vp kanssa.

LA 22/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että tuloveroasteikon 4. portaan (yli 70 300 euroa vuodessa) marginaalivero korotettaisiin 30 prosentista 32 prosenttiin ja että veroasteikkoon lisättäisiin uusi 5. porras. Sen alaraja olisi

100 000 euroa ja vero alarajan ylittävistä tulon osasta olisi 36 prosenttia.

LA 25/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan tuloverolain 23 ja 124 §:n muuttamista niin, että yleishyödyllinen yhteisö olisi verovelvollinen nykyisten tulojen lisäksi myös 100 000 euroa vuodessa ylittävistä pääomatulosta 15 prosentin verokannan mukaan.

LA 26/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan säädettäväksi laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista. Sen mukaan tuotannollisista investoinneista verotuksessa hyväksyttävien poistojen määrä kaksinkertaistetaan uusien, vuonna 2012 aloitettujen investointien osalta.

LA 29/2011 vp ja LA 41/2011 vp. Lakialoitteissa ehdotetaan tuloverolain 124 §:n muuttamista

niin, että verovelvollisen jaettavan yritystulon pääomatulo-osuudesta, verotusyhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuudesta, elinkeinoyhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuudesta ja metsätalouden puhtaasta pääomatulosta määritetään pääomatulon tulovero siten, että näiden tulojen yhteenlasketusta määrästä 90 prosenttia katsotaan verotettavaksi pääomatuloksi ja 10 prosenttia verovapaaksi tuloksi.

LA 38/2011 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan säädettäväksi laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista. Lain mukaan uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaissa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista vuosilta 2012—2015 tehtävien poistojen enimmäismäärät korotettaisiin kaksinkertaisiksi säännönmukaisten poistojen enimmäismääriin verrattuna.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta puoltaa esitysten hyväksymistä muuttuna.

Hallituksen esitys tuloveroasteikkolaiksi ja eräiden verotusta koskevien lakien muuttamisesta (HE 50/2011 vp) kattaa keskeisen osan hallitusohjelmassa sovituista tuloverotusta koskevista toimenpiteistä. Se on vaikeassa taloudellisessa tilanteessa tehty tasapainoinen kokonaisuus, jossa on voitu ottaa yhtä aikaa huomioon tavoite työn verotuksen kannustavuudesta ja tuloerojen kaventamisesta.

Esitystä on täydennetty lisäksi hallitusohjelmassa sovituin tavoin välittömästi sen jälkeen, kun työmarkkinoiden keskusjärjestöjen 13.11.2011 tekemä raamisopimus on tullut hyväksytyksi riittävän kattavasti alakohtaisissa työ- ja virkaehtosopimuksissa (HE 130/2011 vp). Siinä on otettu siten huomioon ne lisätoimet, joilla Suomen kilpailukykyä, työllisyyttä ja kotitalouksien ostovoimaa voidaan näissä oloissa parhaiten edistää.

Valiokunta pitää esityksiä rakentavina ja puoltaa niihin sisältyviä keskeisiä ehdotuksia.

Valiokunta käsittelee seuraavassa lyhyesti erikseen keskeisimpiä tulo- ja vähennysperusteisiin liittyviä näkökohtia sekä veromuutosten kompensointia kunnille ja seurakunnille. Lopuksi käsitellään pysyväksi ehdotettua *de minimis* -säännöstä sekä eräitä yksittäiskysymyksiä.

Tuloperusteiden muutokset

Ansiotulojen verotus. Palkkatulon verotus säilyy ehdotusten ansiosta keskimäärin tämän vuoden tasolla, koska inflaation ja ansiotason nousun vaikutus on kompensoitu veroasteikkoon tehtävillä ja työtulovähennykseen ehdotetuilla muutoksilla. Näiden toimien yhteisvaikutus on raamisopimuksen ehdotukset mukaan lukien noin 520 milj. euroa. Lisäksi pienituloisten verotusta kevennetään kasvattamalla työtulovähennystä ja kunnallisverotuksen perusvähennystä kumpaakin 200 milj. eurolla. Täydentävässä esityksessä on ehdotettu kompensoitavaksi myös

palkansaajien työeläkevakuutusmaksun noususta 0,2 prosentin suuruinen osuus.

Ansiotulojen verotukseen kohdennetaan näin yhteensä 920 milj. euron toimenpiteet, jotka painottuvat siis vahvasti pienituloisiin.

Ehdotetut muutokset heijastuvat välillisesti myös eläkkeiden verotukseen niin, että eläketulojen keskimääräinen veroaste on ensi vuonna alempi kuin tänä vuonna. Eläkkeiden verotusta keventävät veroasteikkoon tehtävien muutosten lisäksi perusvähennyksen korotus 2 250 eurosta 2 850 euroon sekä veroperusteita automaattisesti seuraavien valtion- ja kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen muutokset.

Valiokunta pitää ansiotulojen verotukseen ehdotettujen muutosten mitoitusta ja kohdennusta perusteltuina ja tarkoituksenmukaisina. Sen lisäksi, että ne kaventavat tuloeroja, ne tukevat myös kotitalouksien ostovoimaa.

Yhteisöverotus. Yhteisöverokannan alennus yhteensä 1,5 prosenttiyksiköllä on perusteltu yritysten kansainvälisen kilpailukyvn turvaamiseksi. Muutos vähentäisi vuotuisia verotuloja staattisen mallin mukaan arvioituna noin 310 milj. euroa. Siihen kohdistetut myönteiset odotukset pienentävät kuitenkin toteutuessaan tätä vähenemää.

Uusi yhteisöverotaso 24,5 prosenttia olisi alempi kuin OECD-maissa (26,4 %) tai EU15-maissa (26,67 %) keskimäärin mutta korkeampi kuin EU27-maissa keskimäärin (22,12)¹. Suomen kannalta tärkeistä vertailumaista mm. Ruotsilla (26,3 %) ja Saksalla (29,41) olisi myös jatkossa korkeampi yhteisverokanta kuin Suomella. Ero Viroon on sen sijaan selvä toiseen suuntaan, koska Viro ei verota lainkaan yritysten jakamatonta voittoa.

Suomi sijoittuu siis yleisesti vielä hyvin eurooppalaisittain ja suhteessa OECD-maihin. Valiokunta pitää alennuksen mitoitusta tähän nähden kilpailukykyisenä.

Kansainvälinen seuranta on kuitenkin tärkeää; yhteisöverokannat ovat alentuneet yleisesti jo pitkään lähes kaikissa EU15-maissa ja yleisesti OECD-maissa. Verotaso EU:n uusissa jäsenmaissa on ollut puolestaan matala jo valmiiksi. Laskusuuntaus Euroopassa on jatkunut, joskin kahtena viime vuotena varsin maltillisena. Yleinen vaikea taloustilanne saattaa lisäksi hillitä tätä kehitystä. Ajantasainen tieto muutoksen yleisestä suunnasta on myös tähän nähden tarpeen. — Kansainvälistä kehitystä koskevasta seurannasta ja tarvittaessa tehtävistä toimenpiteistä on sovittu myös hallitusohjelmassa.

Valiokunta pitää lisäksi ensiarvoisen tärkeänä, että hallitusohjelmassa niin ikään sovittu elinkeinoverotuksen selvitystyö käynnistettäisiin pian ja valmisteltaisiin yhteistyössä elinkeinolämän kanssa. Useilla tiedossa olevilla muutostarpeilla olisi kilpailukykyä parantava mutta myös veropohjaa turvaava merkitys. Tässä suhteessa keskeisiä ovat esimerkiksi konserniverojärjestelmään, tulolähdejakoön tai yritysten tappiontasausjärjestelmään liittyvät kysymykset. Vastaavasti korkojen vähennyskelpoisuutta rajoittavat säännökset olisivat kiireellisesti tarpeen perusteettoman verokeinottelun estämiseksi.

Elinkeinoverotusta koskeva kartoitustyö antaisi yrityksille kaikkiaan selvän signaalin siitä, että hallitus haluaa turvata Suomen yhteisöverotuksen kilpailukyvn ja toimivuuden myös jatkossa.

Yhteisetuudet. Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen siltä osin kuin se koskee yhteisetuuksien korotettua verokantaa, 28:aa prosenttia. Lopputulos on kompromissi, joka on tehty, koska yhteisetuuden verotuksellisesta luonteesta ja luontevasta vertailukohdasta vallitsee erilaisia näkemyksiä.

Yleistä pääomatuloverokantaa alemmalla verokannalla halutaan tukea hallituksen metsäpoliittisia tavoitteita. Niillä pyritään edistämään kestävää ja nykyistä monipuolisempaa metsänhoitoa ja metsien uudistustyötä. Tavoitteissa on painotettu myös metsänhoidon kannustavuutta ja pitkäjänteisyyttä keinona parantaa puun saata-

¹ Outi Kröger, *Suomen verotus kansainvälisessä vertailussa*, VATT Muistiot 13 /2011. Sulkuihin on merkitty jakamattoman voiton verokanta 2011.

vuotta. Hallitusohjelmaan sisältyy lisäksi nimellinen tavoite vauhdittaa metsätilojen omistusjärjestelyitä ja yhteismetsälainsäädännön käyttöä.

Valiokunta pitää esitystä hyväksyttävänä tältä osin. Kysymystä verokannan ja yleisen pääomaverokannan välisen eron luonteesta on käsitelty jäljempänä erikseen.

Pääomatulojen verotus. Esityksen eräs periaatteellinen uusi linjaus koskee pääomatulojen verotusta: sen ohella, että nykyistä veroastetta nostetaan, verotus muuttuisi myös progressiiviseksi. Pääomatulojen verokanta olisi siten joko 30 tai 32 prosenttia pääomatulojen määrän perusteella. Korkeampaa prosenttia sovellettaisiin siltä osin kuin verotettava pääomatulo ylittää verovuonna 50 000 euroa. Muutos perustuu hallitusohjelmaan, ja sillä halutaan ottaa tulonsaajan veronmaksukyky nykyistä paremmin huomioon ja näin vahvistaa verotuksen sosiaalista oikeudenmukaisuutta.

Ehdotettujen muutosten on arvioitu lisäävän vuotuisia verotuottoja noin 135 milj. eurolla. Tästä noin 90 milj. euroa kertyisi verokannan korotuksesta 30 prosenttiin ja loput korotetun verokannan perusteella. Vaikutusarviot ovat kuitenkin staattisia, eikä niissä ole otettu huomioon käyttäytymisvaikutuksia. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on huomautettu mm. siitä, että muutokset lisäävät helposti kiinnostusta verosuunnitteluun.

Valiokunta pitää esityksiä perusteltuina. Ne lisäävät verotuksen oikeudenmukaisuutta ja ovat perusteltuja myös yleisen taloustilanteen vuoksi. Verotettavan pääomatulon saajia oli Verohallinnon tietojen mukaan vuonna 2009 yhteensä noin 895 000. Heidän saamiensa pääomatulojen yhteismäärä oli noin 5 miljardia euroa. Yli 50 000 euron suuruisia pääomatulon saajia oli vastaavasti noin 20 000, ja heidän saamansa pääomatulon määrä noin 2 miljardia euroa. Lähes kaikki — eli noin 860 000 henkilöä — tuloa saaneista maksoivat myös pääomatuloveroa. Vaikutusarvioita voidaan pitää tähän nähden yleisesti perusteltuina, vaikkakin kannustin verosuunnitteluun kasvaa muutoksen myötä.

Valiokunta puoltaa ehdotettuja muutoksia näillä perusteilla. Samalla kuitenkin ei-hyväksyttävän verosuunnittelun ilmiöitä tulee seurata ja puuttua niihin tarpeen mukaan.

Painopisteen siirto osakkaan verotukseen. Esityksessä on toteutettu myös se hallitusohjelman kirjaus, jonka mukaan yritysverotuksen painopiste siirtyy maltillisesti yhtiön käyttöön jäävien tulojen verottamisesta kohti yhtiöstä nostettavien varojen verotusta. Tämä heijastuu myös listaamattomien osakeyhtiöiden osakkaiden saaman osingon verotukseen.

Jaettuun osinkoon sovellettaisiin edelleen yhtiön nettovaroista laskettua yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa vastaavaa pääomatulo-osuutta, mutta yksittäisen osakkaan saamien pääomatulo-osinkojen verovapaa enimmäismäärä alenisi 60 000 euroon nykyisestä 90 000 eurosta. Osakkaan verotus kiristyisi siis siltä osin kuin pääomatuloperusteista osinkoa voitaisiin maksaa yli 60 000 euroa osakasta kohden. Ansio- tulo-osinkojen ja alle 60 000 euroa pienempien pääomatulo-osinkojen verotus kevenee sen sijaan hieman ansiotulon veromuutosten ja yhteisöveron laskun vuoksi.

Esityksessä ei ole arvioitu muutoksen taloudellisia vaikutuksia. Tiedossa ei ole myöskään, kuinka yleisesti nykyistä verovapaan osingon ylärajaa ylipäänsä sovelletaan. Jaettavat osingot jäävät kuitenkin yleensä reilusti alle verovapaiden enimmäismäärien². Esitys on tähän nähden pitkälti periaatteellinen. Valiokunta pitää sitä myös tältä osin hyväksyttävänä.

Vähennysperusteiden muutokset

Esitykseen sisältyy edellä kuvattujen työtulo- vähennyksen ja perusvähennyksen korotusten lisäksi kaksi periaatteellisempaa muutosta voimassa oleviin vähennyksiin. Ne koskevat yleistä asuntovelan korkovähennystä sekä kotitalousvähennystä. Kummankin soveltamisalaa ehdote-

² Jotta osakas voi nostaa yrityksestä verovapaan enimmäismäärän verran osinkoa, yhtiön nettovarojen pitäisi olla lähes 700 000 euroa kutakin osakasta kohden.

taan kavennettavaksi nykyisestä hallitusohjelmassa sovituin tavoin.

Asunovelan korkovähennys. Vakituista asuntoa varten otetun velan koron vähennysoikeutta on tarkoitus rajoittaa 75 prosenttiin täyden vähennyksen määrästä. Muutos toteutettaisiin asteittain niin, että vähennyskelpoinen osuus olisi 85 prosenttia ensi vuonna ja 80 prosenttia vuonna 2013. Tavoitetaso, 75 prosenttia, tulisi siten sovellettavaksi vuoden 2014 alusta.

Muutos liittyy jo kauan yleisesti pohdittuun kysymykseen omistus- ja vuokra-asumisen verokohtelun yhdenvertaisuudesta. Moniin vaihtoehtoihin malleihin, kuten omasta asunnosta määrättävän asuntotulon verotukseen, liittyy ongelmallisia piirteitä, eivätkä ne ole saaneet yleistä hyväksyntää. Valiokunta pitää nyt tehtyä ehdotusta sen vuoksi käytännöllisenä ja riittävän yksinkertaisena keinona edistää yhdenvertaisuutta. Sillä voi olla lisäksi alentava vaikutus asuntojen myyntihinnoitteluun, mitä voidaan pitää asuntopoliittisesti tavoiteltavana muutoksena.

Täysimääräisen muutoksen on arvioitu lisäävän valtion verotuloja staattisen laskelman mukaan noin 160 milj. euroa vuodessa. Lisäys olisi ensi vuonna noin 100 milj. ja vuonna 2013 noin 130 milj. euroa. Vähennysoikeuden rajausta pienentäisi esimerkiksi 100 000 euron suuruisen asuntolainan korkojen vähennysoikeutta 135 euroa ensi vuonna ja 225 euroa vuonna 2014. Korkeatasoksi on oletettu tällöin 3 prosenttia vuodessa. Valiokunta pitää muutosta hallittavana myös asunovelallislille.

Kotitalousvähennys. Kotitalousvähennyksen soveltamisalaa ehdotetaan rajoitettavaksi niin, että vähennyksen enimmäismäärä alenisi 2 000 euroon nykyisen 3 000 euron sijasta. Lisäksi kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä saisi vähentää jatkossa 45 prosenttia nykyisen 60 prosentin sijasta. Vähennyksen soveltamisalaa tai -ehtoja ei muutettaisi muutoin. Vähennys koskisi siten myös jatkossa tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tai asunnon tai

vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustöistä syntyneitä kustannuksia.

Muutosten on arvioitu lisäävän vuotuisia verotuottoja noin 150 milj. eurolla.

Valiokunta pitää ehdotuksia perusteltuina ja tarkoituksenmukaisina.

Kotitalousvähennyksellä haluttiin alun perin lisätä työtilaisuuksia ja saattaa pimeästi tehtävä työ verotuksen piiriin. Näissä tavoitteissa on onnistuttu yleisen arvion mukaan sangen hyvin, ja vähennys on omaksuttu osaksi verojärjestelmää. Sen kustannusvaikutus on muodostunut kuitenkin suureksi ja vähennys on painottunut pääosin asuntojen kunnossapitoon ja remontteihin. Vähennys myönnettiin esimerkiksi vuonna 2009 noin 366 000 verovelvolliselle, ja sen yhteismäärä oli hieman yli 390 milj. euroa. Tästä pääosa, noin 81 prosenttia, kohdistui asunnon kunnossapitoon tai remontteihin, noin 16 prosenttia kotitaloustöihin ja loput noin 3 prosenttia varsinaisiin hoiva- ja hoitotöihin.

Keskimääräisen vähennyksen määrä on ollut huomattavasti laissa säädettyä enimmäismäärää pienempi, Verohallinnon tietojen mukaan noin 1 100 euroa saajaa kohden. Kun otetaan huomioon vähennyksen käyttö kokonaisuudessaan, ehdotetut muutokset ovat valiokunnan mielestä hyväksyttäviä. Harmaan talouden torjunnan kannalta on lisäksi olennaista, että vähennysoikeus koskee myös jatkossa palkan sivukuluja ja osaa maksetusta palkasta, samoin kuin se, että työkorvauksen saaja tulee olla merkitty ennakkoperintärekisteriin. Työn teettäjällä säilyy näin kannustin käyttää avoimesti verollisia palveluita.

Kompensatio kunnille ja seurakunnille

Esitys noudattaa hallitusohjelmaa myös siltä osin kuin kunnille on luvattu kompensoida veromuutoksista aiheutuvat verotulomenetykset täysimääräisesti. Kompensatio kattaa täydentävän esityksen jälkeen myös yhteisöveron alennuksesta aiheutuvan verotulomenetyksen seurakunnille.

Kompensatio toteutettaisiin korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pysyvästi 1,35 prosenttiyksikköä ja seurakuntien osuutta

0,11 prosenttiyksikköä. Jako-osuuksiin lisättäisiin myös tarkistettut osuudet osittain verovelvollisten yhteisöjen veroista. Lisäksi seurakunnille kompensoitaisiin vuoden 2012 yhteisövero-osuudessa työmarkkinajärjestöjen raamisopimuksessa sovittujen, palkansaajille maksettavien kertakorvausten aiheuttamat työnantajakustannukset. Kompensaation suuruus on 0,04 prosenttiyksikköä. Muutokset toteutettaisiin pienentämällä valtion jako-osuutta tarvittava määrä. Yhteisöverokannan alennuksesta aiheutuva verotulomenetys jäisi siten kokonaisuudessaan valtion rasitukseksi.

Vastaavat veronsaajaosuudet on tarkoitus lisäksä maksaa korotettuina vuosilta 2012 ja 2013. Kuntien jako-osuutta korotettaisiin 5 prosenttiyksikköä ja seurakuntien jako-osuutta 0,4 prosenttiyksikköä. Valtion jako-osuutta pienennettäisiin vastaavasti. Väliaikaisen muutoksen tarkoituksena on edistää hallitusohjelmassa sovituin tavoin kuntien kykyä selvittää tehtävistään ja velvoitteistaan pääosin omalla verotulorahoituksellaan.

Muista veroperusteisiin ehdotetuista muutoksista kunnille aiheutuvat verotuottomenetykset on tarkoitus kompensoida valtionosuusjärjestelmän kautta.

Valiokuntaa puoltaa ehdotuksia ja katsoo niiden edistävän välittömästi hallitusohjelmassa asetettuja tavoitteita.

De minimis -tuki

Tuloverolakiin on tarkoitus lisätä pysyvä säännös, joka koskee vähämerkityksisestä tuesta annetun komission asetuksen³ eli ns. *de minimis* -asetuksen soveltamista.

Asetuksen soveltamisalan piiriin luettaisiin jatkossa metsävähennyksen lisäksi myös yhteismetsien verokantaero pääomatulon yleiseen ja korotettuun verokantaan nähden. Näiden molempien katsotaan olevan verotuksen kautta annettavaa valtiontukea, jonka määrä ei saa ylittää

200 000:ta euroa verovuonna. Lisäksi tuensaajan saamien kaikkien *de minimis* -tukien yhteismäärä ei saa ylittää 200 000:ta euroa verovuoden ja kahden edellisen verovuoden aikana. Maatalouden harjoittajilla raja olisi tätä pienempi eli 192 500 euroa.

Vastaavan sisältöinen rajoitus on voimassa väliaikaisesti metsävähennyksen osalta tämän vuoden loppuun (TVL 43 c §, 1085/2008). Säännös on siis tarkoitus säätää nyt pysyväksi ja lisäksi laajentaa sen soveltamisalaa. Yhteismetsien verotuksen kautta saamaa valtiontukea olisivat siten jatkossa sekä metsävähennys että verokantaerosta syntyvä etuus.

Esityksessä omaksuttua näkemystä ei ole perusteltu metsävähennyksen osalta lainkaan ja yhteismetsien verokantaeron osalta varsin kategorisesti. Esitys on herättänyt sen vuoksi vahvaa kritiikkiä valiokunnan asiantuntijakuulemisessa. Valiokunnan kuulemat kaikki metsäalan asiantuntijat Metsäntutkimuslaitosta lukuun ottamatta ovat pitäneet päättelyä virheellisenä. Tämä on myös maa- ja metsätalousministeriön kanta.

Valiokunnan mielestä kysymystä metsävähennyksen ja yhteismetsien verokantaeron luonteesta on tarkasteltava avoimesti suhteessa yleiseen verojärjestelmään. Sen lisäksi tulee ottaa huomioon sääntelyn taustalla oleva metsänhoidollinen kehittämistavoite. Vasta sen jälkeen voidaan tehdä kestäviä päätelmiä siitä, onko kysymyksessä ylipäänsä tuki, sekä siitä, onko se siinä tapauksessa yhteismarkkinoille epäsopiva.

Kysymys on myös periaatteellisesti tärkeä yleisen verojärjestelmän kannalta; on ongelmallista, jos verotuksen keskeisimpien periaatteiden mukaisten säännösten voidaan katsoa muodostuvan valtiontueksi. Valittava linja heijastuu tässä tapauksessa lisäksi mahdollisuuksiin kehittää ja käyttää Suomen metsävarantoja tulevaisuudessa.

Kysymystä valtiontuesta tulee arvioida valiokunnan mielestä itsenäisesti ja siten erikseen metsävähennyksen ja toisaalta yhteismetsien osalta. Johtopäätökset voivat siis lähtökohtaisesti arvioiden erota toisistaan.

³ Komission asetus (EY) N:o 1998/2006, annettu 15 päivänä joulukuuta 2006, perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen

Metsävähennys. Kysymys metsävähennyksen yleisestä luonteesta on merkityksellinen niin yleisen verojärjestelmän kuin yksityisten metsänomistajien metsänkäytönkin kannalta. Valtaosa metsävähennyksen saajista on tavallisia luonnollisia henkilöitä, jotka myyvät puuta. Metsävähennystä on käsitelty heidän verotuksessaan kaavamaisena, mutta edustavana tapana ottaa huomioon puuston hankintameno verotettavan pääomatulon laskennassa.

Metsävähennyksen siirtoa pysyvän sääntelyn alle ei siis ole perusteltu esityksessä lainkaan, kuten edellä on jo todettu. Verotuksen kautta annettavan tuen luonnetta on käsitelty kuitenkin perusteellisesti metsävähennyksen osalta siinä yhteydessä, kun nykyinen väliaikainen säännös tuli voimaan (HE 206/2008 vp). Valtiovarainvaliokunta on arvioinut ehdotusta tuolloin yksityiskohtaisesti kaikkien sääntelyn kannalta olennaisten kysymysten osalta (VaVM 32/2008 vp). Johtopäätös on ollut se, että metsävähennys on metsäkiinteistön puuston hankintamenojen vähenys ja siten osa yleistä verojärjestelmää.

Koska kysymyksen perusasettelu ei ole muuttunut, valiokunta pitää esittämiään perusteluita edelleen relevantteina. Metsävähennyksessä ei siis ole kysymys ylipäänsä tuesta — eikä siten myöskään valtiontuesta — vaan tavasta ottaa huomioon puuston hankintameno. Valittu kaavamainen ja keskimääräisesti edustava tapa on perusteltu ja hyväksyttävä, kun otetaan huomioon uusiutuvan metsävarannon erityisluonne.

Se seikka, että metsävähennys on verovelvolliskohtainen, ei muuta tilannetta valiokunnan käsityksen mukaan millään tavoin; verojärjestelmä tunnistaa myös tämän piirteen esimerkiksi irtaimen käyttöomaisuuden menojaännöspoistoissa. Kaavamainen vähennys on kehitetty nimenomaan verojärjestelmän omista tarpeista, jottei sinänsä selvää vähennysoikeutta tarvitse jaksottaa kohde kohteelta. Valiokunta on todennut lisäksi jo aiemmassa kannanotossaan, että metsänomistaja voi liittää erilliset kiinteistöt kiinteistötoimituksella yhdeksi kiinteistöksi. Silloin niillä olisi väistämättä yhteinen hankintameno.

Valtiontueksi katsottaisiin uuden säännöksen mukaan sen määrän, joka ilman tukitoimenpidet-

tä olisi määrätty veron määräksi, ja tosiasialisesti määrätyn veron erotus. Työ- ja elinkeinoministeriö on todennut julkaisemassaan ohjeessa tältä osin mm., että "de minimis -tuen tarkka määrä on pystyttävä laskemaan tuen myöntämishetkellä eli tuen on oltava läpinäkyvää. - - " Tämä on valiokunnan mielestä yleisen hallinnollisen tavan ja yrittäjän oikeusturvan edellyttämä itsestäänselvä vaatimus.

Valtiovarainministeriö ei ole kyennyt kuvaamaan metsävähennyksestä tueksi katsottavaa määrää millään yleisellä, objektiivisella ja etukäteen todettavissa olevalla tavalla. Ministeriö on päättänyt pitämään sen vuoksi koko metsävähennystä tukena. Verojärjestelmän kautta myönnetty de minimis -tueksi katsottaisiin siis veroprosentin suuruinen osuus myönnetystä metsävähennyksestä.

Valiokunta pitää ministeriön kantaa ongelmallisena niin verojärjestelmän yleisen toimivuuden kuin metsänomistajien oikeusturvankin kannalta. Perusteluiden heikkous näyttäytyy myös silloin, kun myönnetty metsävähennys joudutaan ottamaan huomioon myyntivoiton laskennassa. Valtiontueksi katsottu ja muita tukia aikoinaan mahdollisesti pienentänyt osuus palautuukin takaisin verotuksen piiriin. — Se seikka, että osa kiinteistön luovutuksista on verovapaita sukupolvenvaihdoksiin liittyvien yleisten huojennusten vuoksi, ei ole valiokunnan mielestä peruste arvioida asiaa toisin. Kysymys on silloin kolmannelta perusteesta, sukupolvenvaihdoksiin kytketystä ja vero-oikeudessa yleisesti hyväksytystä huojennuksesta.

Valtiovarainministeriön päättely voi olla oikeutettu siinä tapauksessa, että metsänomistaja ostaa vastahakatun, paljaan kiinteistön, josta voidaan saada tuottoa vasta myöhemmin puuston kasvun myötä. Kiinteistön hankintamenoissa on ollut silloin maapohjan lisäksi korkeintaan kasvavaan puustoon liittyvä tuotto-odotus. Tämä ei ole kuitenkaan aina vallitseva eikä edes tyypillinen tai keskimääräinen tilanne. Päinvastoin, kaikki valiokunnan kuulemat metsäalan ammattilaiset ovat todenneet, että valtaosa, noin 90 prosenttia, metsämaan hankintamenoista on puuston arvoa. Metsävähennyksen enimmäis-

määrä, 60 prosenttia, on heidän arvionsa mukaan kaikkiaan alimitoitettu.

Kysymys on valiokunnan käsityksen mukaan viime kädessä siitä, hyväksytäänkö ylipäänsä, että puuston arvoa voi vähentää verotuksessa, ennen kuin koko kiinteistö myydään. Näin on tehty yksityisen metsänomistajan verotuksessa aina tavalla tai toisella. Valiokunta pitää sitä perusteltuna ja metsänhoidon kannalta tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon metsäomaisuuden erityisluonne uusiutuvana varana, luonnollisille henkilöille, kuolinpesille ja yhteisetuksille myönnettävälle metsävähennykselle on kestävä verouikeudelliset perusteet.

Kun asiaa käsiteltiin edellisen kerran, valiokunta hyväksyi väliaikaisen säännöksen oikeusvarmuuden vuoksi. Valiokunta edellytti lisäksi, että valtiovarainministeriö selvittää ennen väliaikaisen lain voimassaolon päättymistä, miten metsävähennys voidaan poistaa de minimis -tuen piiristä. Tällaista selvitystä ei ole annettu.

Koska valiokunnan ja ministeriön näkemykset poikkeavat täysin toisistaan, valiokunta ehdottaa, että pysyväksi tarkoitettu uusi säännös säädetään edelleen väliaikaisena vuoden 2012 loppuun. Valiokunta ehdottaa, että tätä koskeva tarkennus tehdään lain voimaantulosäännökseen (*Valiokunnan muutosehdotus*). Ministeriön tulee varmistaa asian oikeustila komission kanssa ensi vuoden aikana niin, että tieto on käytettävissä, ennen kuin vaatimus metsävähennyksestä on esitettävä ensi vuoden verotuksessa.

Yhteismetsät. Yhteismetsien kiinteäksi verokannaksi on siis ehdotettu 28 prosenttia. Verokantaero 30 tai 32 prosenttiin katsotaan uudessa pysyväksi aiotussa säännöksessä de minimis -asetuksessa tarkoitetuksi valtiontueksi. Keskeinen peruste on ollut se, että yhteismetsillä on oikeus metsävähennykseen ja eräisiin varauksiin luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien tavoin. Vastaavaa oikeutta ei sen sijaan ole yhtymillä eikä yhtiöillä. Puun myyntitulon verokoh-

telun tulisi sen vuoksi olla samanlainen kuin luonnollisilla henkilöillä ja kuolinpesillä.

Myös tämä päättely on synnyttänyt asiantuntijakuulemisessa huolta metsävarantojen järkevästä käytöstä vastaisuudessa.

Keskeisin kysymys de minimis -tuen kannalta on valiokunnan mielestä se, onko vertailu luonnollisiin henkilöihin ja kuolinpesiin oikeutettu tai onko ylipäänsä perusteltua rinnastaa yhteismetsiä muihin verovelvollisryhmiin.

Yhteismetsät ovat *yhteisetuksia*, jotka on säädetty tuloverolaissa erillisiksi verovelvollisiksi. Muita erillisiä verovelvollisia yhteisetuksien lisäksi ovat mm. myös kuolinpesät ja konkurssipesät. Yhteismetsät eroavat näistä kuitenkin jo siinä suhteessa, että ne ovat itsenäisiä juridisia henkilöitä. Yhteismetsät voivat siis kantaa ja vastata nimissään toisin kuin kuolinpesät tai konkurssipesät, joita edustaa pesän hallinto.

Vertailu luonnollisiin henkilöihin ja metsänomistajiin ei sekään ole perusteltu valiokunnan mielestä seuraavista syistä:

Yhteismetsien toimintaa säätelee *yhteismetsälaki* (109/2003), jonka velvoitteet ja rajoitteet sitovat yhteismetsän osakkaita. Tämä koskee myös kunkin osakkaan yhteismetsään kuuluvien metsäalueiden käyttöä. Yhteismetsän osakkaan omistus ja päätöksenteko on siis välillistä ja sidottua luonnollisten henkilöiden suoraan kiinteistöomistukseen ja välittömään itsenäiseen päätöksentekoon verrattuna.

Toinen keskeinen ero luonnollisiin henkilöihin on se, että yhteismetsällä on oltava *metsäsuunnitelma* toisin kuin tavallisilla metsänomistajilla. Suunnitelma on lähetettävä tiedoksi metsäkeskukselle, joka myös valvoo toimintaa. Metsäkeskuksella on mahdollisuus jopa teettää metsäsuunnitelma yhteismetsän lukuun, ellei osakaskunta sitä tee. Yhteismetsää on myös hoidettava ja käytettävä metsäsuunnitelman mukaan, jollei siitä poikkeamiseen ole erityistä syytä.

Yhteismetsällä tarkoitetaan yhteismetsälais-
sa ylipäänsä kiinteistöille *yhteisesti kuuluvaa* aluetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi kestä-
vän metsätalouden harjoittamiseen osakkaiden

hyväksi⁴. Tausta-ajatuksena on maa- ja metsätalousministeriön mukaan harjoittaa kestävää metsätaloutta, kasvattaa metsätilojen kokoa ja parantaa metsien kiinteistörakennetta. Se tarkoittaa käytännössä mm. sitä, että hakkuut toteutetaan ajallaan, metsän uudistamistöistä huolehditaan viipymättä ja kaikki tarpeelliset hoitotyöt tehdään ajallaan. Suunnitelmallisuus merkitsee lisäksi myös sitä, että mahdolliset erityiset luontoarvot ja niiden säilyminen tulevat aiempaa paremmin huomioon otetuiksi.

Valiokunta katsoo edellä olevilla perusteilla, että yhteismetsien itsenäiselle verokohtelulle on objektiiviset, erikseen osoitettavissa olevat syyt. Rinnastus luonnollisiin henkilöihin tai kuolinpesiin vain muutaman yhteisen vähennyksen vuoksi ei ole siten perusteltu. Toiminta on kaikkiaan lähempänä elinkeinotoimintaa kuin yksityistä kiinteistönomistusta. Tätä piirrettä korostaa osaltaan myös se, että yhteismetsiin on sovellettu tähän asti yhteisöverokantaa.

Yhteismetsät ovat yhteispäätöksiä toteuttavia osakaskuntia, joille on säädetty itsenäinen oikeustoimikelpoisuus ja verostatus. Niitä voidaan kohdella sen vuoksi omana verovelvollisryhmänään myös verokannan suhteen. Kun lisäksi otetaan huomioon, että yksityinen metsänomistaja voi liittyä koska tahansa yhteismetsän osakkaaksi, verokohtelun neutraalisuuskaan ei vaadi pitämään verokantaeroa valtiontukena. Verokantaeron taloudellinen merkitys — esityksen mukaan noin puoli miljoonaa euroa vuodessa — on niin vähäinen, ettei sillä voi olla yleisesti arvioiden kilpailua vääristävää vaikutusta.

Valiokunta katsoo edellä esitetyillä perusteilla, ettei yhteismetsien verokantaeroa ole lähtökohtaisestikaan pidettävä verotukena. Siihen ei ole siten perusteltua soveltaa de minimis -sääntelyä. Koska valtiovarainministeriön näkemys eroaa tässä omaksutusta kannasta, de minimis -säännös tulisi säätää myös verokantaeron osalta väliaikaisena ensi vuoden loppuun. Ministeriön on selvítettävä tänä aikana komission kanta myös verokantaeroon.

Siltä varalta, että komissio vastoin valiokunnan näkemystä päätyy pitämään verokantaeroa valtiontukena, valiokunta katsoo, että menet-

telylle on hyväksyttävä oikeuttamisperuste seuraavista syistä:

Edellä on kuvattu lyhyesti niitä tavoitteita ja keinoja, joita yhteismetsiä koskevalla lainsäädännöllä on. Kysymys metsävarojen käytöstä on erityisen tärkeä Suomen kaltaisessa metsävaltaisessa maassa, jossa omistus on pirstaloitunut pieniin metsäpalstoihin. Tämä kehitys jatkuu ilman eri toimenpiteitä, koska edessä on merkittävä omistajasukupolven vaihdos.

Mahdollisuus hoitaa metsää liittyy mahdollisuuteen saada metsästä tuottoa. Kun toisaalta tiedetään, että hakkuut edellyttävät riittävän suurta metsäalaa, yhteismetsäkehitys on kaikkiaan kestävä metsätalouden kannalta hyödyllinen ja tavoiteltava toimintatapa. Metsien kestäväällä käytöllä on taloudellisen merkityksen lisäksi keskeinen ilmastopoliittinen arvo.

Valiokunta katsoo näillä perusteilla, ettei verokantaero vähäisen taloudellisen vaikutuksensa vuoksi vääristä kilpailua ja että sille on kaikkiaan hyväksyttävät perusteet. Siihen mahdollisesti liittyvää tukea ei voida pitää sen vuoksi epäsojivana yhteismarkkinoille.

Eräitä yksittäiskysymyksiä

Valiokunta käsittelee seuraavassa lyhyesti eräitä asian käsittelyn yhteydessä esiin nousseita yksittäiskysymyksiä.

Hallintarekisteröidyille osakkeille maksettavien osinkojen lähdevero. Yhteisöveroon ja pääomatulojen verotukseen ehdotetut verokantamuutokset heijastuvat myös rajoitetusti verovelvollisten verotukseen. Osinko-, korko- ja rojaltituloihin sovellettavat lähdeverokannat muutettaisiin siten vastaamaan kansallisia pääomatuloja ja yhteisöverokantoja. Lisäksi rajoitetusti verovelvollisen yhteisön ja muun verovelvollisen kuin yhteisön verokannat eriytettäisiin siltä osin kuin suorituksiin on sovellettu nykyisin 28 prosentin lähdeverokantaa. Yhteisöjen verokanta olisi jatkossa näissä tilanteissa 24,5 prosenttia ja muiden kuin yhteisöjen 30 prosenttia. Korotettua 32 prosentin verokantaa sovellettaisiin muiden kuin yhteisöjen osalta silloin, kun verotus toimitetaan verotusmenettelylain mukaisesti.

Asian käsittelyn yhteydessä on ilmennyt epä-tietoisuutta siitä, mitä verokantaa sovelletaan hallintarekisteröidyille osakkeille maksettavaan

⁴ Tämä näkökohta puoltaa myös yhteismetsien osalta yhteisen hankintamenon käyttöä metsävähennyksessä.

osinkoon, jos maksuhetkellä ei ole tietoa lopullisesta suorituksensaajasta. Nykyisin tällaisissa tilanteissa peritään yleinen 28 prosentin suuruisen lähdevero.

Valiokunta toteaa selvytyden vuoksi, että osingosta olisi perittävä tällaisissa tilanteissa jatkossa lähdevero 30 prosentin mukaan. Yhteisöjä koskevaa alempaa 24,5 prosentin verokantaa voidaan soveltaa vain, jos lähdeveron pidätyksvelvollisella on luotettava selvitys lopullisen suorituksensaajan oikeudellisesta statuksesta. — Esityksellä ei ole muutoin vaikutusta hallintarekisteröityjen osakkeiden yleiseen verokohteeluun.

Jaettavan yritystulon pääomatulo-osuuden veronalaisuus. Asiantuntijakuulemisissa on ehdotettu, että henkilöyhtiöiden osakkaiden ja elinkeinonharjoittajien saamasta pääomatuloosuudesta katsottaisiin veronlaiseksi tuloksi vain 90 prosenttia. Loput 10 prosenttia olisi siten verovapaata tuloa. Näin yhteisöveron alennusta vastaava etuus voitaisiin ottaa huomioon myös ei-yhteisömuotoisen elinkeinonharjoittajan verotuksessa. Muutoksella olisi merkitystä erityisesti pk-sektorille ja maatalouden harjoittajille.

Ehdotukseen liittyy monia huomioon otettavia näkökohtia, mm. yhdenvertaisuus verovelvollisryhmien kesken, verojärjestelmän eheys ja muutoksen taloudelliset vaikutukset. Lisäksi on arvioitava, mikä merkitys on sillä, että yksityisten elinkeinon- ja maataloudenharjoittajien sekä elinkeinoyhtymien nettovarallisuuteen luetaan myös 30 prosenttia viimeisten 12 kuukauden aikana maksetuista palkoista.

Valiokunta on kiirehtinyt edellä elinkeinoverotusta koskevaa selvitystyötä. Siinä yhteydessä on luonteva arvioida myös nyt tehdyn ehdotuksen tarkoituksenmukaisuus.

Yksityiskohtaiset perustelut

2. lakiehdotuksen voimaantulosäännös. Valiokunta ehdottaa, että voimaantulosäännöksen 3 momenttiin lisätään myös de minimis -säännös-

tä koskeva 124 c §. Se olisi siten voimassa 31 päivään joulukuuta 2012 saakka. Säännöstä sovellettaisiin vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa, ellei sitä kumota sitä ennen.

Valiokunta ehdottaa lisäksi, että voimaantulosäännöksen 4 momenttiin lisätään 58 b §, jota sovellettaisiin verovuosien 2012 ja 2013 verotuksessa. Pykälä on jäänyt erehdyksessä pois hallituksen esityksestä HE 130/2011 vp, ja kysymys on siis teknisluonteisesta korjauksesta.

8. lakiehdotuksen nimike. Ehdotus koskee kestävän metsätalouden rahoituksesta annettua lakia. Lain nimike on kirjoitettu erehdyksessä väärin. Valiokunta ehdottaa sitä koskevaa tarkennusta.

Lakialoitteet

Valiokunta esittää, että aloitteet hylätään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvät 4.— 7. lakiehdotus ja 9.— 11. lakiehdotus sekä hallituksen esitykseen HE 130/2011 vp sisältyvät 1. ja 4. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvä 2. lakiehdotus ja hallituksen esitykseen HE 130/2011 vp sisältyvä 2. lakiehdotus sekä hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvä 3. lakiehdotus ja hallituksen esitykseen HE 130/2011 vp sisältyvä 3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina ja yhdistettyinä 2. ja 3. lakiehdotuksiksi (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvä 8. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvät 1. ja 12. lakiehdotus hylätään ja

että lakialoitteet LA 6/2011 vp, LA 8/2011 vp, LA 18/2011 vp, LA 19/2011 vp, LA 22/2011 vp, LA 25/2011 vp, LA 26/2011 vp, LA 29/2011 vp, LA 38/2011 vp ja LA 41/2011 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotukset

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 b §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 93 §:n 3 momentti, 106 §, 124 §:n 2 ja 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 1 momentti sekä 127 b ja 131 a §, sellaisina kuin niistä ovat, 33 b §:n 1 momentti laissa 1143/2005, 58 §:n 1 momentti laeissa 1126/1996, 716/2004 ja 409/2005, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1410/2010, 124 §:n 2 momentti laissa 716/2004 ja 3 momentti laissa 1365/2009, 127 a §:n 1 momentti laissa 946/2008, 127 b § laeissa 1162/2002, 1273/2004 ja 1218/2006 sekä 131 a § laissa 1741/2009, ja

lisätään 58 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1502/1993, 1333/1995, 1126/1996, 475/1998, 716/2004, 409/2005 ja 1741/2009, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—7 momentti siirtyvät 3—8 momentiksi, sekä lakiin väliaikaisesti uusi 58 b, 124 a, 124 b ja 124 c § seuraavasti:

33 b, 58, 58 b, 93 ja 106 §
(Kuten HE 50/2011 vp)

124, 124 a—c ja 125 §
(Kuten HE 130/2011 vp)

127 a, 127 b ja 131 a §
(Kuten HE 50/2011 vp)

(1 ja 2 mom. kuten HE 130/2011 vp)

Lain 124 a ja 124 c § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2012, ja niitä sovelletaan vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 58 b ja 124 b § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2013. Lain 58 b §:ää sovelletaan verovuosien 2012 ja 2013 verotuksessa ja lain 124 b §:ää sovelletaan vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa.

3.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 7 § sekä 15 §:n 1 ja 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 7 § laeissa 814/2008 ja 874/2009 sekä 15 §:n 1 momentti laissa 856/2005 ja 3 momentti laissa 1226/2006, seuraavasti:

7 §	15 §
Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:	(1 mom. kuten HE 50/2011 vp)
(1 kohta kuten HE 50/2011 vp)	(3 mom. kuten HE 130/2011 vp)
(2 ja 3 kohta kuten HE 130/2011 vp)	
(4—6 kohta kuten HE 50/2011 vp)	Voimaantulosäännös (Kuten HE 50/2011 vp)

8.

Laki

kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 34 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 ja 2 §
(Kuten HE)

VaVM 23/2011 vp — HE 50/2011 vp, HE 130/2011 vp

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kimmo Sasi /kok	Sari Sarkomaa /kok
vpj.	Pentti Kettunen /ps	Jouko Skinnari /sd
jäs.	Leena Harkimo /kok	Osmo Soininvaara /vihr (osittain)
	Pertti Hemmilä /kok (osittain)	Astrid Thors /r (osittain)
	Jouko Jääskeläinen /kd (osittain)	Kari Uotila /vas
	Timo Kalli /kesk	Pia Viitanen /sd
	Esko Kiviranta /kesk	Ville Vähämäki /ps
	Mika Lintilä /kesk	vjäs. Pietari Jääskeläinen /ps
	Heli Paasio /sd	Johanna Karimäki /vihr (osittain)
	Kari Rajamäki /sd	Esko Kurvinen /kok
	Markku Rossi /kesk	Mats Nylund /r (osittain)
	Matti Saarinen /sd	Antti Rantakangas /kesk (osittain).

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

Perustelut**Ansiotulojen verotus**

Kataisen hallitus esittää vuodelle 2012 työn verotukseen muutoksia, jotka vähentävät julkisen talouden tuloja noin 800 miljoonalla eurolla. Kataisen hallitus keventää verotusta aina 100 000 euron vuosituloihin asti.

Keskusta haluaa oikeudenmukaisuus- ja työllisyysyistä keventää pienituloisten verotusta. Kotimaisen ostovoiman ylläpitämiseksi haluamme pitää verotuksen keskituloisten osalta ennallaan. Oikeudenmukaisuuden vuoksi kiristämme kaikkein suurituloisimpien verotusta. Näin toimien voimme pitää huolen päiväkodeista, kouluista, terveyskeskuksista ja vanhainkodeista koko maassa.

Keskustan mallissa 68 200 euroa ylittäviä tuloja verotetaan yhdellä prosenttiyksiköllä hallitusta enemmän. Lisäksi luodaan uusi 34 prosentin veroluokka yli 90 000 euron vuosituloille. Toinen uusi veroluokka asetetaan yli 160 000 euron vuosituloille. Sen veroprosentti olisi 36. Ylin kokonaismarginaali nousisi kaikkein suurimmille tuloille nykyisestä 54,7 prosentista 61 prosenttiin.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että Kataisen hallituksen esityksen vuoden 2012 tuloveroasteikon sijaan hyväksytään keskustan esittämä tuloveroasteikko.

Omaishoidon tuen verovapaus

Omaishoitajat, jotka hoitavat yötä päivää läheistään, vähentävät laitoshoidon tarvetta ja keventävät näin muiden suomalaisten verotaakkaa. Tämän arvokkaan työn tukemiseksi ja kannustamiseksi keskusta haluaa tehdä omaishoidosta oikeudenmukaisemman vaihtoehdon.

Ilman omaishoitajaa monet hoitoa tarvitsevat jäisivät kunnallisen laitoshoidon varaan. Omaishoidon tuen vähimmäismäärä on tällä hetkellä

353,62 euroa kuukaudessa. Tuen määrä ei ole oikeassa suhteessa yhteiskunnan omaishoidosta saamaan hyötyyn.

Suurin osa omaishoidon tukea saavista on eläkkeellä, noin neljännes työssä ja loput joko työttöminä tai virkavapaalla. He kaikki tekevät kuitenkin yhtä arvokasta työtä. Erilaisia omaishoitajia on kohdeltava tasa-arvoisesti. Omaishoidon tuen verottomuus takaisi, että kukin saisi tekemästään työstä samanlaisen korvauksen. Laskelmien mukaan verovapaus vähentäisi valtion verotuloja noin 10 miljoonaa euroa.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että lisätään tuloverolakiin uusi 92 d §.

Asuntolainan korkovähennys

Hetemäen työryhmän nimellä kulkenut valtiovarainministeriön työryhmä esitti vuosi sitten asuntolainan korkovähennysten maltillista rajoittamista.

Rajoittaminen on tässä taloustilanteessa perusteltua, mutta se tulisi tehdä vaikutuksia tarkkaillen ja maltillisesti.

Sen vuoksi ei ole järkevää säätää ensi vuonna tehtävän 15 prosentin leikkauksen sijaan aina-kaan vielä tässä vaiheessa tätä pitemmälle meneviä leikkauksia. Tätä ennen tulee tarkkailla ensi vuodelle tehtävän ratkaisun vaikutuksia.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että asuntolainan korkovähennyksistä säätävää tuloverolain 58 §:ää muutetaan ja tuloverolain 58 b § poistetaan.

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksessä vähennyksen ylärajaa on perusteltua laskea nykyisestä 3 000 eurosta 2 000 euroon. Sen sijaan nykyisten vähennysprosenttien leikkaukset eivät ole millään muotoa perusteltavissa.

Väestön ikääntyessä kovaa vauhtia on vaikea ymmärtää hallituksen halua supistaa tuen myötä syntyneitä joustavia hoiva- ja sosiaalialan palveluja, joiden turvin on edistetty vanhusten kykyä asua kotona laitosten sijaan. Ikäihmiset ovat ylivoimaisesti suurin kotitalousvähennysten käyttäjäryhmä.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää nykyisten vähennysprosenttien pitämistä ennallaan 60 prosentissa (ulkoa ostettaessa) ja 30 prosentissa (itse palkattaessa). Tämä pitää kotitalousvähennyksen tavallisen suomalaisen ulottuvilla ja ehkäisee harmaata taloutta.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että kotitalousvähennyksen perusteista säättävä tuloverolain 127 b §:n muutosehdotus hylätään.

Metsien valtiontuet

Valtiovarainvaliokunta käsitteli joulukuussa 2008 puun myyntitulon veronhuojennusta koskevan hallituksen esityksen yhteydessä de minimis -asetuksen soveltamista metsävähennykseen.

Valiokunta totesi, että metsävähennyksessä on kysymys kaiken kaikkiaan metsäkiinteistön puuston hankintamenon vähentämisestä. Itse maapohjan osuus hankintamenosta vähennetään yleisten periaatteiden nojalla, kun kiinteistö luovutetaan. Metsävähennys on näin osa yleistä verojärjestelmää.

Valiokunta edellytti, että valtiovarainministeriö selvittää ennen väliaikaisen lain voimaantulon päättymistä, miten metsävähennys voidaan poistaa de minimis -tuen piiristä. Tällaista selvitystä ei ole annettu.

Metsävähennys on tulonhankkimiseen liittyvä yleisen verojärjestelmän mukainen luonnollinen vähennys.

Yhteismetsät ovat yhteispäätöksiä toteuttavia osakaskuntia, joille on säädetty itsenäinen oikeustoimikelpoisuus ja verostatus. Niitä voidaan kohdella sen vuoksi omana verovelvollisryhmänään myös verokannan suhteen. Kun lisäksi otetaan huomioon, että yksityinen metsänomistaja voi liittyä koska tahansa yhteismetsän osakkaaksi, verokohtelun neutraalisuuskaan ei oikeuta pitämään verokantaeroa valtiontukena. Syrjimättömyysedellytyksen on katsottu täyty-

vän myös muualla verolainsäädännössä silloin, kun verovelvollinen voi itse valita verokohtelunsa.

Kataisen hallitus esittää myös kestävän metsätalouden rahoituslain mukaisten tukien verotamista. Tämä ei sinänsä lisää valtion verotuloja, koska suurimpaan osaan saaduista tuista kohdistuu menoja, jotka tuen verovapauden poistamisen myötä tulisivat verotuksessa vähennyskelpoisiksi. Monet pitävät kuitenkin nykykäytäntöä toimivana, joten sitä ei ole syytä tässä tilanteessa muuttaa.

Keskustan valiokuntaryhmä katsoo, ettei metsävähennys ole valtiontukea, koska kyseessä on puuston hankintamenon vähentäminen metsätalouden tuloverotuksessa.

Samoin keskustan valiokuntaryhmä katsoo, ettei yhteismetsän tuloverokannan ja pääomatulon verokannan eroa ole pidettävänä valtiontukena. Verokantaeroon ei täten ole perusteltua soveltaa de minimis -sääntelyä.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että de minimis -tuesta säättävä tuloverolain 124 c § poistetaan ja Kemera-tukien verollisuutta merkitsevät lakiehdotukset hylätään.

Korotetut poistot

Keskustan eduskuntaryhmä esittää säädettäväksi lakia tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista. Esityksen mukaan uusien tehtaiden ja työpajojen sekä tehtaissa ja työpajoissa käytettävien uusien koneiden ja laitteiden hankintamenoista vuosilta 2012–2015 tehtävien poistojen enimmäismäärät korotettaisiin kaksinkertaisiksi säännönmukaisten poistojen enimmäismääriin verrattuna.

Poisto-oikeuden kaksinkertaistaminen merkitsisi sitä, että rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta saataisiin tehdä säännönmukaisen 7 prosentin poiston sijasta enintään 14 prosentin vuotuinen poisto. Korotettu poisto-oikeus koskisi myös tuotannollisessa toiminnassa käytettäviä uusia koneita ja laitteita. Laissa tarkoitettujen koneiden ja laitteiden vuotuinen enimmäispoisto olisi siten 25 prosentin sijasta 50 prosenttia.

Ehdotettu veronhuojennus kohdistettaisiin tuotannollisessa toiminnassa käytettävään käyt-

töomaisuuteen vastaavasti kuin viimeksi voimassa olleessa tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annetussa laissa. Aikaisempien lakien perusteella muodostunutta oikeuskäytäntöä voitaisiin hyödyntää nyt ehdotetun lain soveltamisessa.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että asiasta säätävä keskustan lakialoite LA 38/2011 vp hyväksytään.

Pienyrittäjäkannustin

Kataisen hallitus esittää ensi vuodelle pääomaverokannan korottamista ja yhteisöverokannan alentamista. Yhteisöverokantaa sovelletaan kuitenkin vain osaan suomalaisista yrittäjistä eli osakeyhtiöihin. Toiminimenä, avoimena yhtiönä tai kommandiittiyhtiönä toimiviin yrittäjiin ja maatalousyrittäjiin kohdistuu vain pääomaverotuksen korottaminen.

Tämän vuoksi tuhansien suomalaisten ja suomalaisia työllistävien yrittäjien verotus kiristyy tilanteessa, jossa tarvitsemme kannusteita riskinottoon ja uusien työpaikkojen synnyttämiseen.

On selvää, että mikäli osakeyhtiön verokantaa alennetaan, myös muissa yritysmuodoissa harjoitetun toiminnan verotusta tulee alentaa samaan tahtiin osakeyhtiöiden kanssa.

Ellei verotuksen tasapuolisesta kehittämisestä huolehdita, ajaa kiristys pienyrittäjät muuttamaan toimintaansa osakeyhtiöksi. Tämä lisää vain byrokratiaa ilman todellisia yrittäjiä edesauttavia hyötyjä.

Verotuksen kiristymisen estämiseksi keskustan eduskuntaryhmä esittää säädettäväksi elinkeinotoiminnan ja maatalouden pääomatulo-osuuden, metsätalouden puhtaan pääomatulon sekä yhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuuden 90-prosenttisesti veronalaiseksi.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että lisätään tuloverolain 124 §:ään uusi 3 momentti.

Yhteisöveron kompensointi kunnille

Yhteisöveron jako-osuutta on maksettu kunnille 10 prosenttiyksiköllä korotettuna vuosina 2009—2011. Sillä on torjuttu kansainvälisestä rahoitusmarkkinakriisistä johtuneen äkillisen ja

syvän talouden taantuman heijastusvaikutuksia kuntiin, joiden tulopohjassa yhteisöveron merkitys on suuri.

Toteutumien perusteella määräaikaisen korotuksen vaikutukset ovat olleet vuositasolla alkuperäistä arviota suuremmat. Ennusteiden mukaan korotus tuottaisi kunnille vuonna 2011 yhteensä 503 milj. euroa eli noin neljänneksen arvioitua enemmän. Ensi vuoden talousarvioesityksessä arvio vuodelle 2012 on 532 milj. euroa, josta kunnille maksettaisiin puolet eli 260 milj. euroa.

Esitetyn korotuksen hyöty jakautuu kunnille epätasaisesti ja vaihtelee kunnasta riippuen 8—136 euroa/asukas. Yhteisöveron jako-osuus on talouden suhdanteiden muutoksille herkkä, jolloin kuntien kannalta olisi tarkoituksenmukaisempaa vahvistaa kuntien kannalta vakaampaa yleistä valtionosuusmomenttia.

Yhteisöveron jako-osuuden korottamisen sijaan keskusta on omassa budjettivaihtoehdoissaan esittänyt valtionosuuksien eli 631 miljoonan euron leikkaamisten peruuttamista. Keskustan vaihtoehto vahvistaisi kuntien taloutta 365 miljoonalla eurolla hallitusta enemmän. Tarvittaessa, mikäli talous taantuu uudelleen, voi hallitus päättää erillisratkaisuna vahvojen yhteisöverokuntien tukemisesta.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että asiasta säätävät verontilityslain 12 a ja 12 b § poistetaan.

Yritysverotuksen kokonaisuudistuksen tarve

Talouden kasvun kannustimena verotuksella on merkittävä rooli. Juuri kasvun kannalta veroratkaisu on huolehdittava erityisesti siitä, että

- elinkeinoverotuksemme auttaa osaltaan sijoittumaan ja sijoittamaan Suomeen maasta ja maan rajojen ulkopuolelta
- yrityksiämme kannustetaan tuottavuuden ja sen tuottaman kilpailukyvyyn parantamiseen muun muassa tutkimus- ja kehittämis-toimintaa sekä innovaatiotoimintaa tehostamalla
- rohkaistaan erityisesti pk-yrittäjyyttä sen eri kehitysvaiheissa
- työllistämiskynnystä ei nosteta liian korkealle

- kannustetaan riskinottoon ja kansainvälistymiseen
- kannustetaan investointeihin erityisesti taantuman ja laman kynnyksellä.

Kataisen hallituksen talouslinjassa ainoastaan yhteisöveron kevennys vastaa näihin tarpeisiin.

Sitä vastoin puuttuvat kannustimet uuteen kasvuun ja uusiin työpaikkoihin investoimisen ja innovoimisen kautta. Erityisesti pk-yrityksille kohdistettuina nämä ovat varsin tehokkaita keinoja työpaikkojen synnyttämiseen.

Pk-sektorilla kymmenillä tuhansilla yrityksillä olisi runsaasti sellaisia tutkimus-, kehittämis- ja kaupallistamistarpeita, aitoja innovatiivisia hankkeita, joissa julkisen sektorin kannustava tuki olisi perusteltua.

Tekesin rahoituksen piiriin nämä yritykset eivät kuitenkaan eri syistä pääse. Selvitysten perusteella toimivin tapa kannustaa tällaisia yrityksiä olisi kädenojennus verotuksessa ja sen massamenettelyssä. Deloitte Oyj hahmotteli vuonna 2009 yhden tähän tähtäävän mallin.

Deloitteen esitystä mukaillen esityksemme on, että Suomessa otettaisiin käyttöön yrityksiä innovointiin kannustava veronhyvitysmalli, innovaatiokannustin. Arvioiden mukaan innovaatiokannustimen piiriin voisi tulla jo lyhyellä aikavälillä 5 000—10 000 yritystä, jatkossa tätä selvästi enemmän. Veromenetyksenä valtiolle tämä merkitsisi noin 70—100:aa miljoonaa euroa vuodessa.

T&k-toimintaan kohdistuvien verotukien lisäksi tulisi kannustaa verotuksen keinoin myös riskirahoituksen saamista alkavan vaiheen kasvuyrityksiin. Useissa Suomen kilpailijamaissa on käytössä sijoittajille suunnattuja kannusteita heidän tehdessään sijoituksen erittäin riskipitoisiin aikaisen vaiheen kasvuyrityksiin.

Esityksemme on, että Suomessa otettaisiin käyttöön enkelisijoittajakannustin aikaisen vaiheen riskirahan lisäämiseksi.

Kataisen hallituksen talouslinja jättää liian vähälle huomiolle myös yritysten toimintaympäristössä viime vuosikymmenien aikana tapahtuneet muutokset. Yritysverotusta koskeva lainsäädäntö ei monilta osin ole pysynyt kehityksessä mukana. Parannettavaa on monessa kohdin.

Myös tiukennuksia tarvitaan. Monikansallisten yritysten vähentäessä korkomenot tuloksestaan Suomessa Suomi menettää yhteisöverojen tuottoja Suomessa tehdystä työstä ja tuloksesta. Mikäli korkojen verovähennysoikeutta ei rajoiteta, katoaa koko yritysverotukselta hiljalleen pohja monikansallisten yritysten siirtäessä Suomessa tehdyt tulokset kevyemmän verotuksen maihin.

Kaikissa Suomen keskeisissä kilpailijamaissa korkovähennysoikeutta on edellä mainituista syistä rajoitettu.

Esityksemme on, että Suomessa säädettäisiin korkovähennysten rajoittamisesta tavalla, joka saattaisi Suomen lainsäädännön vastaamaan keskeisten kilpailijamaiden oikeustilaa.

Korkovähennysten kanssa samankaltainen ongelma on myös siirtohinnoittelussa, jossa tuloksen heikentäminen keinotekoisesti onnistuu esimerkiksi siten, että Suomessa toimiva tytäryhtiö saa lainaa tai tilaa konsulttipalveluita emoyhtiöltä, vaikka ne eivät olisi tarpeellisia.

Suomen kilpailijamaissa siirtohinnoittelukontrolli on Suomea tehokkaampaa. Pari vuotta sitten Suomessakin tiukennettiin vaatimuksia siirtohinnoitteluun liittyvästä dokumentoinnista. Olisi kuitenkin vielä tarkistettava, että lainsäädäntömme vastaa kaikilta osin muuttuneita käytäntöjä.

Keskustan eduskuntaryhmä esittää, että eduskunta hyväksyisi lausuman, joka edellyttää hallituksen ryhtyvän välittömästi toimenpiteisiin uudistaakseen yritysverotusta kasvua tukevaksi ja uusia työpaikkoja synnyttäväksi.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvä 1., 4.—6. ja 9.—12. lakiehdotus sekä hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp ja HE 130/2011 vp sisältyvä 3. lakiehdotus hyväksytään valio-kunnan mietinnön mukaisina,

että hallituksen esitykseen HE 130/2011 vp sisältyvä 1. ja 4. lakiehdotus hyväk-sytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset),

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp ja HE 130/2011 vp sisältyvä 2. la-kiehdotus hyväksytään muutettuna ja yhdistettynä 2. lakiehdotukseksi (Vasta-lauseen muutosehdotukset),

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvä 7. ja 8. lakiehdotus hylät-tään,

että hyväksytään lakialoite LA 38/2011 vp ja

että hyväksytään yksi lausuma (Vasta-lauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen muutosehdotukset**1.****Vuoden 2012 tuloveroasteikkolaki**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavas-ti:

2 §

(Kuten VaVM)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero ala- rajan kohdalla, euroa	Vero ala- rajan ylit- tävästä tulon osasta, %
15 600—23 200	8	6,5
23 200—37 800	502	17,5
37 800—68 200	3 057	21,5
68 200—90 000	9 593	30,75
90 000—160 000	16 296	33,75
160 000—	39 922	35,75

2.

Laki**tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 b §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 93 §:n 3 momentti, 106 §, 124 §:n 2 ja 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 127 a §:n 1 momentti sekä 127 b ja 131 a §, sellaisina kuin niistä ovat, 33 b §:n 1 momentti laissa 1143/2005, 58 §:n 1 momentti laeissa 1126/1996, 716/2004 ja 409/2005, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1410/2010, 124 §:n 2 momentti laissa 716/2004 ja 3 momentti laissa 1365/2009, 127 a §:n 1 momentti laissa 946/2008, 127 b § laeissa 1162/2002, 1273/2004 ja 1218/2006 sekä 131 a § laissa 1741/2009, ja

lisätään 58 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1502/1993, 1333/1995, 1126/1996, 475/1998, 716/2004, 409/2005 ja 1741/2009, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—7 momentti siirtyvät 3—8 momentiksi, uusi 92 d §, 124 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 533/1998, 716/2004 ja 1365/2009, uusi 5 momentti, sekä lakiin väliaikaisesti uusi (poist.) 124 a ja 124 b (poist.) § seuraavasti:

33 b §
(Kuten VaVM)

58 §
Korkomenot

(1 mom. kuten VaVM)

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 85 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

58 b §
(*Poist.*)

92 d § (*Uusi*)
Omaishoidon tuki

Veronalaista tukea ei ole omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) nojalla saatu omaishoidon tuki.

93 ja 106 §
(Kuten VaVM)

124 §

Veron määräytyminen

— — — — —
(2 ja 3 mom. kuten VaVM)

*Jos verovelvollisen verotettavaan pääomatuloon sisältyy jaettavan yritystulon pääomatulo-osuutta, verotusyhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuutta, elinkeinoyhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuutta ja metsätalouden puhdasta pääomatuloa, näistä tuloista maksettava pääomatulon tulovero lasetaan siten, että 90 prosenttia katsotaan verotettavaksi pääomatuloksi ja 10 prosenttia verovapaaksi tuloksi. (*Uusi*)*

124 a ja b §
(Kuten VaVM)

124 c §
(*Poist.*)

125 ja 127 a §
(Kuten VaVM)

127 b §

Kotitalousvähennyksen peruste

Verovelvollinen saa vähentää:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitettulle ennakoperintärekisteriin merkityl-

le tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitettulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia.

131 a §
(Kuten VaVM)

(1 ja 2 mom kuten VaVM)

Lain 124 a (*poist.*) § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2012, ja *sitä* sovelletaan vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa.

(4 mom. kuten VaVM)

4.

Laki**verontilityslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verontilityslain (532/1998) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1364/2009, seuraavasti:
(*Poist.*)

12 §
(Kuten VaVM)

12 a ja 12 b §
(*Poist.*)

Voimaantulosäännös
(1 ja 2 kuten VaVM)
3 ja 4 mom. *poist.*
(5 mom. kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin uudis-

*taakseen yritysverotusta kasvua tuke-
vaksi ja uusia työpaikkoja synnyttäväksi.*

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2011

Mika Lintilä /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Timo Kalli /kesk

Markku Rossi /kesk
Antti Rantakangas /kesk

VASTALAUSE 2

Perustelut

Tuloveroasteikkolaki

Jokaisen työhön kykenevän Suomen kansalaisen on maksukykyensä perusteella maksettava veroja, jotta valtio pystyy kaventamaan tuloeroja ja rahoittamaan palveluja. Jo nyt on havaittavissa, että valtion verokertymästä yhä suurempi osa tulee erilaisista tasaveroista, kuten arvonlisä-, yhteisö- tai pääomaveroista. Lisäksi valta-
puolueiden tekemät kevennykset valtion keräämiin tuloveroihin ovat johtaneet kunnallisverojen korottamiseen, ja näin veropolitiikalla on hyödytetty selvästi eniten suurituloisia. Monet verovähennyksetkin hyödyttävät lähinnä suurituloisia, ja niiden elinkeinopoliittinen merkitys on kyseenalainen.

Taloustieteellisissä tutkimuksissa on havaittu, etteivät suurituloisten veronkorotukset johda heidän työnsä tarjonnan alenemiseen. Lisäksi riippumattomat suomalaiset asiantuntijat ovat laskeneet, että ottaen huomioon suomalaisen hyvinvointivaltion tulonjaolliset tavoitteet olisi Suomen suurituloisia aiheellista verottaa selvästi ankarammin kuin mitä 15 viime vuoden aikana on tehty.

Näistä syistä esitämme 4. portaan (yli 70 300 euroa vuodessa) marginaaliveron korottamista 32 prosenttiin. Lisäksi esitämme poikkeuksellisen suurituloisiin henkilöihin kohdistuvaa veronkorotusta lisäämällä uuden 5. portaan valtion tuloveroasteikkoon tulon alarajana 100 000 euroa siten, että vero alarajan ylittävästä tulon osasta olisi 36 prosenttia.

Säätiöiden ja yhdistysten pääomatulon verotus

Veropohjaa tulisi laajentaa oikeudenmukaisella tavalla ottamalla verotuksen piiriin suurten säätiöiden ja yhdistysten saamat pääomatulot. Valtionalouden tarkastusvirasto (VTV) on arvioi-

nut, että pelkästään viiden suurimman säätiön vuosittainen veroetu oli 29—45 miljoonaa euroa vuosina 2004—2005. Säätiöiden varallisuudeksi VTV arvioi 12—15 miljardia euroa. On kohtuutonta, että pienetkin yritykset, jotka toimivat markkinariskin alaisina, joutuvat maksamaan pääomaveroa, kun todella vauraat yhdistykset ja säätiöt saavat vakaat pääomatulonsa verottomina.

Ehdottamamme uudistus koskisi ainoastaan suurimpia säätiöitä ja hyvin varakkaita yhdistyksiä. Suomessa on lukuisia pieniä yhdistyksiä ja säätiöitä, joiden toiminta riippuu verottomista pääomatuloista, joten niiden pääomatulot voitaisiin jättää verovapaiksi 100 000 euroon asti. Verokanta voisi myös olla yleistä pääomaverokantaa alempi, 15 prosenttia. Täten uudistus ei koskisi lainkaan valtaosaa suomalaisista yhdistyksistä ja säätiöistä. Se ei myöskään häittäisi ns. Linnanmäki-tyyppin yleishyödyllisiä säätiöitä ja yhdistyksiä, joiden tulot koostuvat muista kuin pääomatuloista. Säätiömuotoisia yliopistoja emme asettaisi pääomaverotuksen piiriin, sillä niistä on erikseen säädetty tuloverolain 21 a §:ssä, ja säätiömuotoisten yliopistojen toisenlainen kohdeltu asettaisi ne epäedulliseen asemaan.

Kotitalousvähennys

Perussuomalaiset eivät kannata kotitalousvähennyksen supistamista. Nykyisen tasoinen kotitalousvähennys on monen pienen palveluyrittäjän liiketoiminnan elinehto. Hallitus ajaa toimillaan monet näistä yrittäjistä työttömyyskortistoon. Perussuomalaisten näkemys onkin, että kotitalousvähennyksen supistus johtaa työttömyyden nousuun ja tätä kautta työttömyys- ja sosiaalikulujen kasvuun. Lisäksi Veronmaksajien Keskusliiton mukaan kotitalousvähennyksen supistaminen tulee jälleen lisäämään harmaata taloutta. Valtiovarainministeriön laskelmia kotitalousvähennyksen supistamisesta saadusta hyödystä onkin syytä pitää hyvin kyseen-

alaisina, koska kysynnän väheneminen ja pimeän työn lisääntyminen tulevat syömään leijonanosan odotetuista verotuloista.

Yhteisövero ja tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetut poistot

Perussuomalaisten mielestä hallituksen esittämä yhteisöveron lasku 1,5 prosenttiyksiköllä ei ole varsinkaan pk-sektorille kovin merkityksellinen toimenpide. Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä veron alennuksella ei saavuteta sellaista euromääristä hyötyä, joka kulminoituisi kasvuun tai kannustaisi palkkaamaan uutta työvoimaa. Yhteisöveron laskusta varsinaisen hyödyn korjaavat suuret yritykset. Perussuomalaiset pelkäävät, että verohyöty valuu suuryritysten osakaiden taskuun eikä kasvuun ja työllisyyteen. Niiden toimintaa ohjaavat globaalit markkina-voimat, joihin vähäisillä veroratkaisuilla ei ole juurikaan merkitystä. Näistä syistä ehdotamme veronalennuksen peruutusta ja korvaavana toimenpiteenä tuotannollisten investointien verotuksessa hyväksyttävien poistojen kaksinkertaistamista uusien, vuonna 2012 aloitettujen investointien osalta. Vuoden 2012 talouskehitykseen liittyy suurta epävarmuutta, joka luonnollisesti aiheuttaa varovaisuutta yritysten investointipäätösten teossa. EK:n yrityssektorin luottamusindikaattoreiden viime kuukausien laskusuunta on vahvistanut tätä pelkoa entisestään. Poistooikeuden määräaikainen korotus kannustaisi yrityksiä investoimaan myös ensi vuonna ja samalla tasoittasi laskusuhdannetta. Olemme siis valmiita alentamaan verotaakkaa sellaisilta isänmaallisilta yrityksiltä, jotka uskaltavat investoida Suomeen myös epävarmoina aikoina. Tämä on mielestämme täsmäelvytystä parhaimmillaan.

Yhteismetsien metsävähennys ja verokanta

Lakiesityksessä yhteismetsien de minimis -tuki koostuu metsävähennyksestä ja yhteisetuuksien pääomatuloveron alhaisemmasta verokannasta. Metsävähennystä ei tule kuitenkaan katsoa de minimis -tueksi, koska kyse on hankintamenojen vähennyskelpoisuudesta eikä suinkaan valtion tuesta. Yhteismetsä on eräs omistamisen muoto, joten sillä on voitava olla erilainen pääomatuloverokanta ilman, että verokantojen ero tulkittaisiin de minimis -tueksi. Näin ollen emme kannata esitettyä lainmuutosta tältä osin ja esitämme sitä hylättäväksi.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp sisältyvä 1., 4.—12. lakiehdotus sekä hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp ja HE 130/2011 vp sisältyvä 3. lakiehdotus sekä hallituksen esitykseen HE 130/2011 vp sisältyvä 4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että hallituksen esitykseen HE 130/2011 vp sisältyvä 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Vastalauseen muutosehdotukset),

että hallituksen esitykseen HE 50/2011 vp ja HE 130/2011 vp sisältyvä 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuna ja yhdistettynä 2. lakiehdotukseksi (Vastalauseen muutosehdotukset) ja

että hyväksytään uusi 13. lakiehdotus (Vastalauseen uusi lakiehdotus).

*Vastalauseen muutosehdotukset***1.****Vuoden 2012 tuloveroasteikkolaki**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

2 §
(Kuten VaVM)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero ala- rajan koh- dalla, euroa	Vero ala- rajan ylit- tävästä tulon osasta, %
16 100—23 900	8	6,5
23 900—39 100	515	17,5
39 100—70 300	3 175	21,5
70 300—100 000	9 883	32,0
100 000—	19 387	36,0

2.**Laki****tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 23 §:n 1 momentti, 33 b §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 93 §:n 3 momentti, 106 §, 124 §:n 2 ja 3 momentti, 125 §:n 2 momentti (*poist.*) ja 131 a §, sellaisina kuin niistä ovat, 33 b §:n 1 momentti laissa 1143/2005, 58 §:n 1 momentti laeissa 1126/1996, 716/2004 ja 409/2005, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1410/2010, 124 §:n 2 momentti laissa 716/2004 ja 3 momentti laissa 1365/2009, (*poist.*) sekä 131 a § laissa 1741/2009, ja lisätään 58 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1502/1993, 1333/1995, 1126/1996, 475/1998, 716/2004, 409/2005 ja 1741/2009, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—7 momentti siirtyvät 3—8 momentiksi, sekä lakiin väliaikaisesti uusi 58 b, 124 a ja 124 b (*poist.*) § seuraavasti:

23 § (Uusi)

Yleishyödyllisen yhteisön verovelvollisuus

Edellä 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. *Se on myös verovelvollinen 100 000 euroa vuodessa ylittävstä pääomatulosta 124 §:n 2 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.* Lisäksi se on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan.

33 b, 58, 58 b, 93 ja 106 §
(Kuten VaVM)

124 §

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 50 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön ja yhteisetuuden tuloveroprosentti on 26. Yleis-

hyödyllisen yhteisön tuloveroprosentti pääomatulosta on 15. Yhteisöjen ja yhteisetuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

(3 mom. kuten VaVM)

124 a ja b §
(Kuten VaVM)

124 c §
(Poist.)

125 §
(Kuten VaVM)

127 a ja 127 b §
(Poist.)

131 a §
(kuten VaVM)

Voimaantulosäännös

(1 ja 2 mom. kuten VaVM)

Lain 124 a § (*poist.*) on voimassa 31 päivään joulukuuta 2012, ja sitä sovelletaan vuodelta 2012 toimitettavassa verotuksessa.

(4 mom. kuten VaVM)

13.***Laki******tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista***

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Elinkeino toimintaa harjoittavalla verovelvollisella on oikeus verotuksessa vähentää kalen-

terivuonna 2012 käyttöön ottamiensa, tuotannollisessa toiminnassaan käyttämiensä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintamenoja tässä laissa säädettyllä tavalla.

2 §

Rakennuksesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 34 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, verovelvollisen tehtäana tai työpajana käyttämästä, tämän lain 3 §:ssä tarkoitettusta rakennuksesta verovuotena 2012 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 14 prosenttia rakennuksen poistamatta olevasta hankintamenosta. Jos käyttöomaisuuteen kuuluvaa rakennusta käytetään vain osittain tuotannollisessa toiminnassa, poiston saa tehdä tuotannollista käyttöä vastaavasta osasta rakennuksen hankintamenoa.

3 §

Rakentamisen aloittaminen

Edellytyksenä korotetun poiston tekemiselle on, että rakentaminen on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2012 tai sen jälkeen. Rakentaminen katsotaan aloitetuksi, jolleivät erityiset seikat muuta osoita, kun rakennuksen perustustyöt on aloitettu. Rakennuksen perustustöiksi ei tällöin katsota mahdollisia kaivu- tai louhintatöitä.

Rakentamisella tarkoitetaan tässä laissa sellaisten rakennustoimenpiteiden suorittamista, joihin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaan on haettava uudisrakennuksen rakentamiseen oikeuttava rakennuslupa.

4 §

Koneesta ja laitteesta tehtävä poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä säädetään, tehtaassa tai työpajassa käytettävän uuden koneen tai laitteen hankintamenosta verovuotena 2012 tehtävien poistojen suuruus saa olla enintään 50 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenosta.

5 §

Kirjanpito ja selvityksien antaminen

Edellytyksenä tässä laissa tarkoitettujen poistojen vähentämiselle verotuksessa on, että hankintamenosta tehtävä poisto on vähennetty kuluna myös verovelvollisen kirjanpidossa. Verotuksen toimittamista varten verovelvollisen on esitettävä luotettava selvitys rakentamisen aloittamisen sekä rakennuksen, koneen tai laitteen käyttöönoton ajankohdasta. Koneiden ja laitteiden hankintamenot on verovelvollisen kirjanpidossa niin selvästi eriteltävä, että ne ovat helposti erotettavissa muista menoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2011

Pietari Jääskeläinen /ps
Ville Vähämäki /ps
Pentti Kettunen /ps